

Ir tā tas SĀKĀS

Pēc 25. gadiem, 1948. g. jūnijā atgriezos savā dzimtē būvē Valmieru. Pilsēta kārs nogālē bija bēgošo feifistu ugunsdienu nodedzīnāts. Nāc Simens bāznīcas līdz parciņticīgai bāznīcēi, kur vien skatīties, tīkai trūkumās.

Sāku etrūdēt par Valmieras aprīķa rūpniecības kombināta galveno inženieri. Kombināta galvenais grāmatvedis bija māns jaunibas draugs Jānis AUGSTKALNS. Tad nu arī parunājām, kas darēms, bet par to vēlāk.

Tajā laikā Valmieras aprīķa Izpildu komitejas priekšsēdētājs bija Rihards GREDZENS un rajona Partijas komitejas sekretārs Nikols SALAJEVS. Tiku sīcināts iepazīties ar rajona vadību un izteikt savas domas par kombināta tālāku izveidošanu. Pastāstīju, ka esmu dzimis Valmierietis, aprīķi un pilsētu diezgan labi pazistu. Teicu, ka Valmieras aprīķis ir trūcīgs zemes bagātību ziņā. Zemes dzīlēs nav kalkakmens, dolomīta. Ir atsevišķas māla atradnes, bet māls nav kvalitatīvs. Lielākā mūsu bagātība ir meži un kvalitatīvi amatnieku kadri, sevišķi koknes apstrādātāji. Tādējādi sākotnē izvērtētu koknes apstrādāšanu, galvenokārt mēbelu ražošanu. Valmieras pilsētas un aprīķa mēbelu ražotāji ir pazistami ne tikai Valmieras aprīķi, bet daļēji ar republikā. Vipu ražotās mēbeles daudz netelpaliek no Rīgas mēbelnieku produkcijas. Arī kombinātu daļēji esmu iepazinīs un patreiz sāksim nostiprināt mehānisko darbnīcu. Labē mehāniskā darbīca būs kombinātam remontu bāze un arī kalpos aprīķa vajadzībām. Apvienosim sīkos mājsaņotājus darbnīcas un tajās izvērtēsim trikotāzes, sūšanas, apavu izgatavošanas un remonta darbus, kā arī citus pakalpojumu darbus. Lai to veiktu ir vajadzīgas telpas.

Tūlit sekoja jautājums: ko es domājot darīt ar veciem mūriem Gaujas krastā, ko kombināts dažus gadus atpekal, sācis remontēt un pametis? Atbildēju, ka tuvākā nākotnē izbuvēsim šo objektu, un ne tā, kā sākotnēji to bija domājis kombināts. Garačas mums patreiz tik daudz nav vajadzīgas. Izbūvējot šo samērā lielo īku, uzceļsim tai arī otru stāvu un kombinātam tur būs apvienotās amatniecības darbnīca. Lai patreiz atrisinātu telpu jautājumu, tad tressās galdnieceibas iekārtu un galdniekus izvietosim pirmajā un otrajā galdnieceibā. Mēbelu ražošanas un koknes apstrādāšanas plānu patreiz un tuvākā nākotnē veiksim minētās abās galdnieceibās. Tressās galdnieceibas telpas veiksim nelielus rekonstrukcijas darbus un ievietosim tajās apvienotās amatniekus.

Tuvākā nākotnē turpat Gaujas krastā uzceļsim jaunu zāģētavu un kalvi-ratnīcu. Un kā pēdējo ūjā teritorijā plāšu mēbelu un koknes apstrādāšanas darbnīcu un apvienosim tajā pirmo un otru galdnieceibu. Līdz tam būsim nodrošinājusi mēbelu ražošanu ar jaunām galdniekiem un izvērtēsim to.

Laikam aprīķa vadībai nebiju statājis sliktu iespāidu. Mani apstiprināja par galveno inženieri kombināta un novēlēja labas sekmes.

Iedams uz kombinātu domāju, ar ko sākt? Tad, jā, tad mani ieraudzīja galvenais grāmatvedis un jautāja, kā veicies? Pastāstīju, ko solīju aprīķa vadībai, un man likās ka viņam tas patika. Tas viss ir labi, ieceres apsveicamas. Bet tas nav viss - Kas nav viss? Redzi, šim lielam kombinātam pieder daudzas dzirnavas, vilnas krāsošanas-vērpšanas darbnīcas, daži lauku gateri. Mazsalacā topošā galdnieku darbīca un Valmierā sarūsējusi kombināta izkārtne. Nēs sētām

uz līgstoša zara. Iei sakot mēs juridiski neesam saimnieki neviens Valmieras un Rūjienas darbināsi - Tas nu nav kosi! Tad jau patreiz jāsak ar jurispēdību, neebot savā māksla atspītu puse.

Sāku sīkstātēs, atrīdīties, lai glābtu, kas glābjams. Pirmās, otrs, trešās galdniecības telpas un skābās, kā arī īstātēs, kas mehānisko darbinātu, kā arī lietuvi un teritoriju Gaujas kreisā jūrādījā noformēju. Tāpat tā objektu saimnieki. Rūjienē kombināts bija rekonstruējis bijušā ipašnieka galdniecību, respektīvi, uzcelis jaunu. Lai kā cīņījos, par tās "sāmniekiem netīkām. Par dzīvojamām mājām pie darbinām nebija ko runāt. Ari kombināta kontora skābā, pie mehāniskās darbnīcas nedabūjām, tās jau bija noformētas Valmieras pilsētai. Viss tas mazliet aizķērēja nodomu iestenošanu. Bet ne jau tas vien.

Kombināta skābā pie mēbelu darbinām pilni ar nekrāsotām mēbeļiem. Pirmās galdniecības divstāvu skābām otrs stāvā novērtotas nelielotās nepulētās finierētās mēbeles. Skābās jumts caurē kā sīkta. Finierētās mēbeles, kas eskrautas viena uz otru, salījušās un visādi no mitruma bojātas. Mazgālējās sārātās simtiem gultu, arī daļēji nekrāsotās. Ar krāsotām vēl trakākā. Par krāsotāju laikam bija pieņēmuši mākslinieku. Tas tad nu bije krāsojīs viens gultas gals gaiss zalk, otrs rozā, viens māns melns, otrs brūns. Presu, kā tā, tā teču ir kaitniecība. Iet atbildē, neesot viss. Līk, skābās bijis piekrētušs līdz griestiem. Krāsotājs pēmīs pēc kārtas, kas pagādījis, un krāsojīs kamēr izbeidzēs krāsas. Tad sācis ar otru krāsu u.t.t.. Bet krāsas... Mu, citas jau neesot bijušas. Labojs, krāsojām, laikojām un beidzot lielu daļu nocejojām un realizējām kombināta veikalos. Bet Rūjienē pilns skābās ar pārējām vēdmālu un simtiem mājēmatnieku adītu zēku un cīmu. Strādājās kādas simts adītājās un audējās. Vēdamās krāsojām efektīgās spilgtās krāsas un realizējām dienvidu republikām. Meini krāsotās pārdevām jūras kara flotei.

Sestdienās un svētdienās rīkojām talkas Valmieras uzposānsi drupu un krāsmatu novēksnai. Lielis peldies tā laika teiciniekien par lielo bet loti nepieciešamo darbu.

Viss tas ieceres aizķērēja par krietiņu laika apridi. Bet tad nu gan sākām. Apvie-notās darbinācas uzcelām pusegada laikā. Oktobra svētkus 1950.gadā svīnējām tejās, vēl gan bez centrālās apķures. Auksti nemaz nebija.

Arijs KIGALIS, galvenais konstruktors-projektētājs, protams kombināta lokā, jo viņam bija gan zinītēs, bet nebija inženiera diploms. Lai strāk veiktu projektēšanas darbus, Arijs strādāja arī naftas. Tā zāgtētavas un kalves-ētnicas projekti driz vien bije gatavi. Kā mēs projektus dabūjām cauri, sprīķa būvniecības vērtībām, paliek noslēpums. Projekti tika apstiprināti, un sekojojos gados zāgtētavu un kalvi-rātnīcu uzcelām.

Bija piemēris laike brašos mēbelu ražotājus dabūt zem kopējās sautēja. Kā jau minēju, mums bija zelta galdnieku rokes pirmajās un otrajās galdniecībā. Tagad jau jaunie galvenie, kurus cāpēmām no Čehu sākotnējās, bija apguvusi ražotānes manieres. Ari mēbelu ražotājus plāns bija audzis.

Atkal Arijs projektētājs, un šoreiz apvienoto galvenieci. Kad projekts bija "vērtīgs", preducām uz ministriju. Valmieras ražotās mēbeles bez mūsu ministrijas pozīcijas arī Lauksaimniecības ministrija, jo bijām izgatavojuši tai, lielāku partiju augstākās klasses mēbeles.

Līk, vēlamies ceļt skābu mēbelu darbinātu. Atkal nerāja! Valmieras ģenerālnā mūsu teritorijā bija pārēdzēta izveidot parku.

Sekoja pārpriedes, kolēģijas. Izbrauca pie mums Celtniecības pārvēlēs priekšnieks b.Kišt. Beidzot grātības un sārējījumus pārvārējām. Ministrija piekrita, bet ar piebaldi: "Jums būs lieta ir par smagu". Pie mēbelu darbinācas jāsak vēl viens cehs, kurš jās ražotit galdnieku plates, no līstībām, tādās kādas rāzo Kuldīgas "Vulkāns".

Projektu izgetavot, stabilotot projektašanas institūts un būves ministrijai pakļautais būvtreneris b.Gormijs vadībā. Kas mums atlikā, teicām lielo peldies un priecējāmies, ka mūsu ieceres piepildījās.

Pats iedzīties rajona vadības un Partijas komitejas atbilstot un Vissiņš rūpniecības ministrijs pārīdzībā, cākām ceļt mēbelu fabriku. Celtniecības laikā nosaukījām sebus būvdarbu vadītājus un beidzot 1955.gadā fabriku uzceļām. Bijām pārēdzējuši 1956.g.Maija svētku cerīkojumu svīnējāt jaunās mēbelu fabrikas otrs stāvā. Nekas neiznāca. Nakti no 30.aprīļa uz 1.Maiju Gauja pārplūda tik vareni, ka viss mūsu teritorija līdz apvienotām darbinām bija ūdeni. Glābām elektromotorus, nažotu finieri un citus materiālus. Maija svētkus tomēr no - svīnējām apvienotās pakalpojumu darbinācas. Pēc svētkiem ūdens kritēs, un varējām atsākt ražotānu.

Un te nu man ir jāstārējās pie vecās galdnieku gvardes, kas bija pamatu pamats tagadējai mēbelu fabrikai - Valmieras mēbelu kombinātam. Ja viņi - galdnieki ar zelta rokām, Valmierā nebūtu arī mēbelu kombināts.

Tagad mēk skūnājās brīdis. Reķstot sīs rindas, man riešas saares acis. Daudzi no vecās gvardes galdniekiem vairs nav stāp mums. Lai mūžīga piemiņa jums, mūžībā aizgājušiem mēbelu ražotājiem: Brantam Kārlīm, Kanālim Ernestam, Gendenovītam Jānim, Orem Eduardam, Zalumam Kārlīm, Izaram Mārtīgam, Izaram Voldemāram, Opmanim Kārlīm, Rullim Jānim, Knostenbergam Kārlīm, Zvirbulim Dāvīm un Stāvensim Pēterim. Tāpat rūpniecības galvenām grāmatvedīm Augstekānam Jānim un maniem priekšgājājiem - direktoriem Zariņam Eduardam un Zambrānam Pēterim. Verbūt to nevajadzēja uzjundīt, bet es citādi nevarēju.

Un tomēr '61 vecās gvardes galdnieki dod un ir devuši ieguldījumu mūsu ieraugumi. Viss kāldījuši savā cīņīgās pārēdzībā! Tāpat arī kalpotāji. Paldies Kirpim Jānim, Burgmanim Jānim, Spārem Jāli-jam, Burmanam Alfrēdam, Martinovam Gunāram, Lejīnam Vilim, Kirpim Artūram, Breicim Paulim, Lākīnam

Jānim, Ankmenei Mirdzai, Krigerei Annei, Čankusei Rītai, Kreilim Antonam, Traulīgiem Blažiem, Bērtiņiem Mārtiņiem, Ensei Millijai, Rūliei Annai, Lēcī Elzai un visiem tiem, kas ar savu darbu - riņķāmēm palīdzēja fabrikai - kombinātam augt un mācīja jauno gvardi viņu darbu turpinātājus: Leiniša Jāni, Kavīti Pauli, Grāvelsīgu Jāni, Pentjušu Kasparu, Ošu Vili, Aboliķu Kārli, Purčenu Uidi, Leci Bruno, Ozolu Juri, Avdošenku Gavrīlu, Stulpiņu Jāni, Radziņu Laimoni, Kalnīnu Gunti, Leszani Margari, Ozolu Elmāru, Ziedīgu Arnoldu, Lazdiņu Arni, Melngalvi Regīnu, Ošu Aiju, Zvirbuli Dzidru, Padedzi Alfredu, Čenkusu Edgaru, Timermani Herbertu, Kirmužu Hertu, Einbergu Arvidu, Čerīnu Martu, Sergejevu Annu, Amoliķu Laimu un daudzus citus labus darba darītājus.

Piecdesmito gadu nogalei un sešdesmito gadu sākumā mūsu izaugsmi nostiprināja pirmie akadēmiski - inženieri Vandāns Herberts, Eicēns Uldis, Pelsis Haralds, Eicēna Ilze, Begķieris Jānis, Silījs Zāgrīda un Ošs Vilis ar pasaizliedzīgo, degsmes pilno darbu, kā arī Valmieras mēbelu fabrikas pirmā galvenā grāmatvede Tomsons Jevģēns.

Divi mēsi, ar radošu domu bagātie galdnieceki, Ošs Vilis un Leinišs Jānis, turpinot pilnveidot savu partījas, vispārējo un speciālo redzes loku, ieguva augstāko izglītību. Kā kvalitatīvus specialitātes pratējus un labus darba - ražošanas organizētājus viņus nozīmēja par mūsu mēbelu fabrikas direktoriem.

Ko jaunās un visjaunākās gvardes mēbelnieki vēl sasniegta, kāds izaugs jaunais mēbelu kombināts, kādās sākumi jau redīs, redīs nākotne, bet tas jau ir cits stāsts, kās pieder jaunībai.

Vēlu vissai mūsu lielai mēbelnieku saimai labu veselību, panākumu un ieceru piepildīšanos.

Valmiera, 1975. gada aprīlī.

O. Lacums.
pensionārs.

ŠODIENA

Septītās piecgades sākumā kādreizējais Rūpkombināta galdniecības cehs atdalījās no Rūpkombināta, un 1960.g. 1.aprīlis kļuva par Valmieras mēbelu fabrikas dibināšanas dienu.

Pamatā fabrikas dibināšanai un tālakam darbam bija Rūpkombināta galdniecības cehu strādājošie - ūdenīši.

7. un 8. piecgade raksturojās ar strauju mēbelu ražošanas tempu pieaugumu, pamatā tieka apmierināta republikas iedzīvotāju pieprasījums, pēc atsevišķiem priekšmetiem, sevišķi mikstajām mēbelēm. Tirdzniecības organizācijas pēdējā laikā vairāk pieprasīt mēbelu komplektus, samazina pieprasījumu atsevišķi ražotajām mēbelēm un palielina prasības mēbelu kvalitātei. Neapmierins arī līdzīnējie arhitektoniskie un funkcionālie risinājumi. Tā rezultātā fabrikas kolektīvam 9. piecgades sākumā bija jāmeklē jauni ceļi ražotās produkcijas izgatavošanā un realizācijā.

Sākot ar 1973.gadu fabrikā uzsāka pakāpenisku iepriekš ražotās produkcijas nomaiņu. 1974.gadā nepaveicās Valmieras ceham: kliboja uzskaite, darba ritmisms, rezultāts - ražošanas plāna neizpilde. Neskatoties uz grūtībām, gada pēdējā ceturtekā darbe tika uzlabots, par to jāspateicas visam ceha kolektīvam un sevišķi mūsu jaunajiem speciālistiem - RADZĪVĀM Laimonim, LASMANIEM Margerim un STULPIŅAM Jānim.

Jaunās produkcijas apgūšanas sagatavošanā un ieviešanā daudz pēlu ieguldīja gan strādnieki, gan ITD, un vairāk savā darbā perādīja jaunradi, entuziasmu cehu sablonisti: Valmiera - PURČENS Uldis, Rūjiena - SVĒKIS Jānis un GRISKO Andrejs, Valka - GĀNIS Juris un ZUTIS Aivars, Jaunpiebalgā - IVDRIS Maigoris.

Daudz sava brīvā laika ziedoja fabrikas galvenais tehnologs KRASTS Andris un citi ITD, lai kvalitatīvi un savlaicīgi izpildītu dotos uzdevumus.

Visa kolektīva darba rezultātā esam panākuši lielu kvalitatīvu izmaiņu ražotajai produkcijai. Par to liecina tas, ka nosūtījām eksportam mēbeles par 670.000 rubļu. Sogad plānojam nosūtit eksportam mēbeles par 1,3 milj. rubļu.

Pēdējās gadsimtā paralīli jaunās produkcijas apgūšanai Valmieras un Rūjienas cehos tiek palielinātas ražošanas jaudas korpusā mēbelu izlaidei, kas nodrošina pārreizējos apstākļos ražošanas plāna izpildi.

Līdztekus produkcijas maiņai tika risināti arī fabrikas tālakās attīstības jautājumi. Centrālās paplašināt un uzlabot ne tikai ražošanas, bet arī sadzīves telpes un iespēju robežas risināt sašķējušo dzīvokļu problēmu.

Ar šā gada sākumu mūsu uzņēmums nosaukta par Valmieras mēbelu kombinātu. Arī sānosaukuma maiņa liecina, ka mēs augam, paliekam specifiski, un tas turpmākajā darbā uzsīk mūsu kolektīvam vēl lielākus pienākumus.

Sogad, atzīmējot kombināta 15 gadu pastāvēšanas Jubileju, gribu sārenīgi pateikties visiem darba veterāniem, kas ar savu pasaizliedzīgo darbu kādinājuši mūsu uzņēmuma labo slavu. Pateikties tiem darba veterāniem, kas sākusi strādāt uzņēmumā no pirmajām pēckara dienām un, nesāziedami pelnītā stiprā, turpīta darbu mūsu kolektīvā. Tie ir galdnieceki - BURGMĀNIS Jānis, SPĀRE Jūlijs.

Vēlreiz pateicos Jums visiem par ilggadīgo un pasaizliedzīgo darbu un novēlu vēl daudz daudz gadu būt mūsu kolektīvā.

Jānis Leinišs
Kombināta direktors.

VMF „ĒRA 40 EKS. RED. J. L. BRIEDIK

19. aprili—
komunistiskā
sestdienas
tallka

